

MINISTERUL EDUCAȚIEI
UNIVERSITATEA "VALAHIA" DIN TÂRGOVIȘTE
IOSUD – ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI
UMANISTE
DOMENIUL FUNDAMENTAL ȘTIINȚE UMANISTE
DOMENIUL *ISTORIE*

TEZĂ DE DOCTORAT

**CONDUCĂTOR DE DOCTORAT,
Conf. univ. dr. habil. Claudiu-Ion Neagoe**

**DOCTORAND,
Amalia Larisa Costina Nică (Dide)**

**TÂRGOVIȘTE
2021**

**O istorie a județului Teleorman din Evul Mediu
și până la începutul Epocii Moderne**

**CONDUCĂTOR DE DOCTORAT,
Conf. univ. dr. habil. Claudiu-Ion Neagoe**

**DOCTORAND,
Amalia Larisa Costina Nică (Dide)**

**TÂRGOVIȘTE
2021**

Rezumat teză doctorat

Lucrarea de față, intitulată *O istorie a județului Teleorman din Evul Mediu și până la începutul Epocii Moderne*, se dorește a fi o nouă contribuție științifică privind istoria medievală și premodernă a spațiului istoric teleormănean.

După cum se poate observa, chiar din titlul lucrării, am avut în vedere evoluția județului Teleorman pe o „durată lungă” a istoriei, pornind de la cele mai vechi mărturii documentare și mergând până la începutul Epocii Moderne. Analiza noastră a vizat multiple aspecte: geografice, demografice, economice, sociale, politice, militare și religioase.

De la sfârșitul secolului trecut și până astăzi au apărut o serie de lucrări cu caracter monografic referitoare la județul Teleorman sau la unele localități ale acestui județ. Unele dintre acestea au un vădit caracter științific, altele însă se dovedesc a fi simple lucrări de popularizare a istoriei locale. Totuși, multe dintre aspectele istoriei teleormănene nu au fost încă analizate, iar altele au rămas până astăzi destul de controversate. Prin urmare, demersul nostru științific și istoriografic a avut în vedere lămurirea unor astfel de probleme, dintre care amintim doar câteva: etimologia toponimului „Teleorman”; stabilirea cât mai clară a hotarelor județului Teleorman și evoluția acestora de-a lungul secolelor. Fără îndoială, această nouă abordare va permite, credem noi, o aprofundare a istoriei locale, teleormănene, precum și o mai bună integrare a ei în istoria națională. Mai mult decât atât avem convingerea că această lucrare ar putea sta la baza unei discipline opționale, care ar putea fi introdusă la ciclul de învățământ gimnazial din județul Teleorman.

Lucrarea de față, structurată pe trei capitole, împărțite, la rândul lor, pe subcapitole, este precedată de un studiu introductiv și urmată de concluziile autoarei, de o bogată și variată bibliografie, precum și de un număr consistent de anexe. Primul capitol, intitulat *Geneza și evoluția județului Teleorman (sec. XV- primele decenii ale sec. XIX)*, a scos în evidență, în primul rând, poziția geografică a județului istoric Teleorman plecând de la studiile geografice existente și incontestabile din prezent și exploatând cât mai bine cu putință descrierile și relatările unor călători străini, care, cu diverse ocazii, au străbătut, de-a lungul secolelor, spațiul teleormănean. Un alt aspect abordat în acest prim capitol a fost originea numelui „Teleorman”, bazându-ne pe o retrospectivă a studiilor istorice anterioare, determinându-ne să tragem concluzia că origine numelui Teleorman este, indiscutabil, cumană.

Un alt aspect care ne-a interesat a fost poziționarea geografică a județului Teleorman în secolul al XV-lea, de la prima sa atestare, anul 1441, și până la sfârșitul secolului, bazându-se

pe foarte puținele documente existente până în prezent. În urma identificării puținelor documente care atestă sate în județul Teleorman și a poziționării geografice a acestora, putem presupune că județul Teleorman era delimitat în *nord*, de satele Curteani (actualul sat Curteanca, județul Argeș), Iași de Curteni (lângă actualul sat Curteanca, județul Argeș), Unghenii de Jos (comuna Ungheni, județul Argeș), Neagra (comuna Ștefan cel Mare, județul Argeș), în *vest*, de satele Dumbrăvița (actualul sat Icoana, județul Olt), Prislop (actualul sat Balta Sărată, comuna Crângeani, județul Teleorman), Comanca (actualul sat Dorobanțu, comuna Crângeani, județul Teleorman), în *sud-vest*, de Laiov (actualul sat Saelele, județul Teleorman), în *est*, de Mircești (actualul sat Comoara, comuna Drăgănești-Vlașca, județul Teleorman), Butești (Siliștea, județul Teleorman) și Găvănești (actualul sat Vitănești, județul Teleorman) iar în *sud*, de Giurgiu (astăzi dispărut, probabil pe râul Călmățui) și Sviștov (actualul oraș Zimnicea).

Astfel, în lipsa altor dovezi care să ne ajute în stabilirea granițelor județului Teleorman în secolul al XV-lea, putem presupune că județul avea ca „limită” nordică actualele sate Curteanca și Ungheni ale județului Argeș. Cum actualul sat Icoana-Dumbrăvița, datând din secolul al XV-lea, face parte astăzi din județul Olt, tragem concluzia că județul Teleorman se întindea puțin, la acel moment, și pe teritoriul actual al județului Olt. În partea de vest, limita Teleormanului cu județul Olt era dată, în această perioadă a secolului al XV-lea, de satele Comanca (Dorobanțu, comuna Crângeani, județul Teleorman) și Prislop (Balta Sărată, comuna Crângeani, județul Teleorman). În est, „limita” cu județul Vlașca era aproximativ cea actuală. Așadar, în urma acestei analize, putem trage concluzia că județul Teleorman se învecina la vest cu județul Olt, la est cu județul Vlașca, în nord cu județul Argeș, iar la sud avea drept graniță naturală Dunărea.

Un alt aspect urmărit în cercetarea noastră a fost evoluția județului din punct de vedere al demografiei. Așadar, am constatat că, în secolul al XV-lea, exista un număr foarte mic de sate atestate documentar, 16 la număr, fără însă, a putea face precizări legate de densitatea satelor respective, deoarece puținele documente existente sunt destul de vagi în informații. Pentru secolul al XVI-lea, există o creștere substanțială a numărului satelor, prin urmare, o evoluție demografică clară, fiind atestate documentar 135 sate. Din aceste sate, 27 sate făceau parte la momentul primei atestări din județul Teleorman, însă, ulterior, le-am regăsit în județele vecine Teleormanului, Argeș, Vlașca și Olt. Pornind de la aceste sate putem delimita teritorial județul Teleorman în secolul al XVI-lea. Astfel, „granița” între județul Teleorman și județul Argeș era dată de satul Vulpești și Vlăduța atestate în Teleorman în secolul al XVI-lea, și localizate, astăzi, în comuna Buzoești din județul Argeș, granița sa ducându-se până aproape de

orașul Pitești. Prin urmare, în acest secol al XVI-lea, județul Teleorman se întindea mult în nord pe teritoriul actualului județ Argeș. „Limita” cu județul Olt era dată de satele Dălbănești, Colunești și Văleni. În vest, granița între județele Teleorman și Olt, începea probabil de la satul Colunești (actualul sat Colunești, județul Olt) și cobora până la satul Dălbănești (sat dispărut din județul Olt), mergând până la fluviul Dunărea. În est, „granița” între județele Teleorman și Vlașca a fost dată de satele Izvârta/Zăvârta/Zăvârceni (comuna Ogrezeani, județul Giurgiu) și Stănești (comuna Stănești, județul Giurgiu).

Pentru secolul al XVII-lea, atestare documentară nouă avem pentru un număr de 117 sate. Spre deosebire de secolele XV-XVI, am constatat o stabilizare a granițelor cu județele vecine Argeș, Olt și Vlașca, deoarece dintre satele atestate în secolul al XVII-lea în județul Teleorman puține se vor regăsi în județele vecine în secolele următoare. În ceea ce privește granița cu județul Vlașca, se menține aceeași constatare că județul Teleorman era în partea de vest cu mult mai mic față de localizarea actuală a graniței cu acesta.

Pentru a realiza evoluția demografică a județului Teleorman, ne-am raportat la harta realizată de către stolnicul Constantin Cantacuzino, care a marcat pe hartă, pentru Teleorman, doar 48 de sate la 1700. Corelând datele noastre legate de satele descoperite până la 1700 cu cele menționate pe harta stolnicului Constantin Cantacuzino, constatăm că 4 sate, și anume Județu, Olike, Ploturi și Tudoria nu au o atestare anterioară precum celelalte. Astfel, deși pe hartă sunt consemnate doar 48 de sate, atestate documentar în perioada cuprinsă între 1441-1700, în județul Teleorman sunt 268 sate; mai exact, în secolul al XV-lea – 16 sate, în secolul al XVI-lea – 135 sate și în secolul al XVII-lea – 117 sate. Deci, dacă adăugăm și satele atestate pentru prima oară pe harta stolnicului rezultă un total de 272 sate.

În ceea ce privește evoluția numărului de sate, am constatat următoarea situație:

- între 1441-1700 - 272 sate.
- la 1810, potrivit *Catagrafiei eparhiei Ungro-Vlahiei* – 165 sate, un singur oraș, Rușii de Vede.
- la 1819, potrivit lui Dionisie Fotino în lucrarea, *Istoria generală a Daciei sau a Transilvaniei, Țerei Muntenesci și a Moldovei* - 137 de sate, un singur oraș, Rușii de Vede.
- potrivit dr. Constantin Caracaș în lucrarea *O veche monografie sanitară a Munteniei. „Topografia Țării Românești” de dr. Constantin Caracaș (1800-1828)* - 137 de sate și un singur oraș, Rușii de Vede.
- potrivit *Catagrafiei obștești a Țării Românești* din 1831 - 10 plăși, 187 de sate.
- potrivit lui Constantin C. Giurescu în lucrarea *Principatele române la începutul sec. al XIX-lea. Constatări istorice, geografice, economice și statistice pe temeiul hărții ruse din 1835*, 230 de așezări-sate, 196 cătune.

În ceea ce privește evoluția numerică a populației, situația se prezintă astfel:

- pentru perioada 1441-1700 – nu putem preciza numărul populației pentru cele 272 sate deoarece documentele sunt destul de vagi.
- la 1737, potrivit *Descrierii austriece a Valahiei* exista o populație de 20 000 de oameni, număr raportat la familiile de contribuabili, fără a se cunoaște numărul celor care nu plăteau impozitul general sau birul. Prin urmare, numărul populației este cu mult mai mare decât consemnat în acest document.
- la 1810, potrivit *Catagrafiei eparhiei Ungro-Vlahiei* – cca 35 000-36 000 de oameni.
- la 1819, potrivit lui Dionisie Fotino în lucrarea, *Istoria generală a Daciei sau a Transilvaniei, Țerei Muntenesci și a Moldovei* - 12 146 de familii.
- potrivit dr. Constantin Caracaș în lucrarea *O veche monografie sanitară a Munteniei. „Topografia Țării Românești” de dr. Constantin Caracaș (1800-1828)* - 65 000 locuitori; orașul Rușii de Vede avea 2 000 de locuitori, rezultând un total de 67 000 locuitori.
- potrivit *Catagrafiei obștești a Țării Românești* din 1831 - 20 600 de familii și 3871 feciori de muncă, respectiv 103 000 locuitori.

În ceea ce privește populația contribuabilă, nu există date suficiente pentru a realiza o statistică a evoluției sale. Despre contribuabili aflăm la 1737, când *Descrierea austriacă a Valahiei* amintea 4 000 de familii de contribuabili, fără a preciza numărul celor care nu plăteau impozitul general sau birul.

Totodată, am identificat și satele atestate documentar în perioada secolelor XVIII-XIX. descoperind un număr de 43 sate pentru secolul al XVIII-lea și 109 sate pentru secolul al XIX-lea.

Din punct de vedere administrativ, județul Teleorman era împărțit în plase, cea mai veche atestare a unei subdiviziuni administrativ-teritoriale a județului Teleorman, plasa, datând din 27 octombrie 1647. Satele se subdivizau în „moși” așa cum reiese din documentul din 10 februarie 1656. Organizarea teritorială în plăși se va menține și în secolele următoare. Astfel, prin reforma domnitorului Constantin Mavrocordat, din anul 1741, județul Teleorman era împărțit în plăși fără a exista nicio dovadă în ceea ce privește numele și numărul acestora. Aceeași împărțire se va găsi și la 1819 când, descriind cel de-al patrulea județ al Țării Românești, Dionisie Fotino preciza că, din punct de vedere administrativ-teritorial, județul Teleorman era împărțit în 10 plăși: Vezea, Cotmana, Teleormanul de Sus, Teleormanul de Mijloc, Mijlocul de Jos, Mijlocul de Sus, Târgului, Teleormanul de Jos, Marginea de Jos, Marginea de Sus însumând 137 de sate. Județul Teleorman era organizat în 10 plăși și la 1831, așa după cum aflăm din *Catagrafia obștească a Țării Românești din 1831*: Plasa Târgului,

Cotmeana, Vezea, Marginea de Sus, Marginea de Jos, Mijlocul de Sus, Mijlocul de Jos, Teleormanul de Mijloc, Teleormanul de Sus și Teleorman. Județul Teleorman număra 187 de sate în care trăiau 20.600 de familii și 3871 feciori buni de muncă. Odată cu introducerea Regulamentului Organic la 1/13 iulie 1831 în Țara Românească au apărut modificări în ceea ce privește organizarea administrativă a acesteia. Prin urmare, cele 10 plase existente până în acest moment în județul Teleorman se vor comasa în 5 plase: plasa Cotmeanii, plasa Teleormanului, plasa Mijlocului, plasa Târgului, plasa Marginii.

Din punct de vedere militar, administrativ și judecătoresc, atribuțiile erau deținute de către pârcălab, atestat pentru prima oară la data de 9 septembrie 1585. Acesta își avea, probabil, sediul la Rușii de Vede, cea mai importantă localitate a județului Teleorman, așa cum reiese și din *cartea domnească* a lui Constantin Brâncoveanu, din 1695. Odată cu instaurarea domniilor fanariote în Țările Române la începutul secolului al XVIII-lea, s-au produs și unele modificări în structura administrativ-instituțională a acestora. În ceea ce privește administrația locală, aceasta era deținută acum de către isprăvnici, dregători numiți de domn, cu multiple atribuții.

În urma cercetării noastre, am încercat să evidențiem toți isprăvnicii atestați documentar pe care i-am întâlnit, începând cu 26 aprilie 1739 și până la 24 iulie 1831, descoperind un număr de 50 de isprăvnici. Susținem, de asemenea, că acest număr de isprăvnici descoperiți de către noi, poate fi modificat, prin cercetările ulterioare.

În ceea ce privește categoriile militare, primele informații le avem încă din epoca lui Matei Basarab, din 13 iunie 1636, privind călărașii. Alături de aceștia, o altă categorie o reprezintă căpitanii, atestați în prima jumătate a secolului al XVII-lea.

Nu a fost neglijat nici aspectul social pentru perioada secolelor XIV-XV, țăranimea dependentă având o serie de obligații față de domnie, boier sau mănăstire constând în dijme din produse, dări și lucru. De asemenea, despre categoria socială a boierimii, date exacte am identificat în Catagrafia din 1829, dar și într-o anexă a Obicinuitei Obștești Adunări a Țării Românești din 1831-1832, aflând numele boierilor și venitul acestora.

Un ultim aspect abordat în acest prim capitol, este cel cultural. Din cauza faptului că nu s-au găsit până în acest moment dovezi clare care să confirme sau să infirme existența școlii în județul Teleorman, nu putem să tragem concluzii despre acest aspect decât raportându-ne la cunoscătorii scrisului din acest județ. Așadar, am început căutarea cu primele documente care atestă județul Teleorman. Constatăm că pentru secolul al XV-lea nu există documente care să ne confirme existența unui știutor de carte în acest județ. Dovezile apar abia începând cu secolul al XVI-lea când, pentru prima oară apare la 10 ianuarie 1538. Existența știutorilor de carte este dovedită și în secolul al XVII-lea. Din studiul documentelor cercetate se constată că erau

cunoscători ai științei de carte atât clericii cât și laicii. Aceștia cunoșteau foarte bine limba slavonă, limba oficială a cancelariei domnești, remarcându-se și caligrafia deosebită cu care fuseseră scrise hrisoavele domnești.

Existența unei școli în județul Teleorman în secolul al XVII-lea nu este dovedită documentar, însă, în urma cercetării efectuate de noi, putem presupune că exista din moment ce „gramaticul Gheorghie din Drăgănești” scria la 6 februarie 1656, ba mai mult la 27 mai 1681, *dascălul* Manea din Ruși scria o scrisoare de adevărire a 12 boieri. Existența unui dascal la Rușii de Vede ne întărește convingerea că aici exista o școală, unde se formaseră, probabil, cei care știau să scrie și să citească. Însă, în ceea ce privește județul Teleorman, prima mențiune sigură legat de existența unei școli domnești la Rușii de Vede o avem din anul 1780, fiind precizată în bugetul școlilor din acest an. După acest an avem atestate școli în multe sate ale județului.

În cel de-al doilea capitol al prezentei teze de doctorat, numit *Așezările județului istoric Teleorman și evoluția lor din Evul Mediu și până la începutul Epocii Moderne*, am realizat micromonografiile a tuturor satelor descoperite în capitolul anterior, între anii 1441 și 1800, pornind de la prima atestare documentară a acestora și până la 1831. Realizarea acestor micromonografii s-a bazat pe colecțiile de documente publicate până în prezent, la care am adăugat și câteva zeci de documente noi, documente descoperite în arhive, încercând să evidențiem statutul tuturor satelor sau a moșiilor descoperite. Aceste micromonografii pot constitui o bază de plecare pentru eventualele monografii ale satelor existente astăzi în județul Teleorman, în ceea ce privește aspectul social al acestora.

Cum singura așezare urbană din perioada studiată de noi a fost Rușii de Vede, ne-a atras foarte mult atenția. Studiul așezării urbane Rușii de Vede a început cu informații geografice, cea mai veche atestare (1395, pelerinii germani, Peter Sparnau și Ulrich von Tennstädt) și nu în ultimul rând studierea originii numelui Rușii de Vede în privința căreia au fost formulate mai multe opinii. Astfel, Nicolae Iorga, considera că ar însemna Ruscă - „coborâș”; Constantin C. Giurescu, consideră că denumirea de *Russenart* ar proveni de la coloniștii ruși găsiți aici, în 1385, de către cei doi pelerini germani; Eugeniu Ovidiu Vlad, susținea că numele de *Ruși* ar proveni de la niște curteni domnești, cunoscuți sub denumirea de „roși” (*cervenii*); Oana Mădălina Popescu și Ecaterina Țânțăreanu considerau că nu ar reprezenta o categorie militară, aceea a roșilor de țară, având, mai degrabă, o conotație etnică, provenind, cel mai probabil, de la negustorii slavi răsăriteni, ziși „ruși”; Ștefan Porumbeanu susținea că toponimul *Rușii* ar putea proveni din limba bulgară, el făcând referire, așadar, la bulgarii care se aflau în imediata

apropiere a localității; Iorgu Iordan considera că acesta ar proveni de la adjectivul *roșu* făcând referire la solul roșu din această zonă; de aceeași părere se arată a fi și Eugen Ovidiu Vlad.

Un alt aspect atins este cel referitor la evoluția Rușilor de Vede de la statutul de târg la cel de oraș. Statul de „târg”, în cazul Rușilor de Vede, este atestat pentru prima oară, cât se poate de clar, într-o *carte domnească* de la Constantin Brâncoveanu, adresată la 1695. Despre ipostaza de „oraș”, în cazul Rușilor de Vede, putem vorbi abia la începutul secolului al XIX-lea, fapt reliefat în *Catagrafia eparhiei Ungro-Vlahiei* din anul 1810, când este consemnat faptul că în județul Teleorman erau atestate 165 de sate și un singur oraș: Rușii de Vede. Statul de târg, cu siguranță a fost mult mai devreme decât atestarea sa documentară, din moment ce primii negustori din Rușii de Vede sunt atestați încă din anul 1503, negustori angrenați în comerțul cu Brașovul, continuând, însă, să fie menționați pe tot parcursul secolului al XVI-lea. Începând cu secolul al XVII-lea, alături de negustori, sunt amintiți și meșteșugari precum săpunari și abagii. Mergând pe aceeași linie de realizare a unei micromonografii a satelor, am realizat și în cazul Rușilor de Vede, reliefând faptul că satul a avut statutul de sat boieresc, existând aici și o moșie a mănăstirii Sf. Spiridon din București.

Capitolul cuprinde informații și despre călărașii domnești din Rușii de Vede, unde, se pare, că ar fi existat, în primele decenii ale secolului al XVII-lea, o garnizoană a acestora. Primele știri despre existența unui căpitan și a unui iuzbașă de călărași la Rușii de Vede, avem la 10 august 1636, când Matei vodă îi „miluia” pe Gherghie căpitanul și pe Gâlcă iuzbașa din Rușii de Vede cu „vinul și tot venitul” satului Putineiu, din județul Teleorman, care aparținuse în trecut lui Nicula vistier. Călărașii din Rușii de Vede vor fi amintiți până la începutul epocii moderne.

Încă de când Rușii de Vede au devenit „târg domnesc”, din vremea lui Mihai Viteazul, cel mai probabil, autoritatea centrală a fost reprezentată aici de pârcălabii domnești. Totuși, primul pârcălab (reprezentant al domniei) avea să fie atestat documentar, pentru prima oară, abia sub domnia lui Matei Basarab, fiind vorba de „Iane pârcălab din Ruși” (20 aprilie 1637).

Ultimul capitol al prezentei teze, *Biserici și mănăstiri din județul Teleorman (sfârșitul secolului al XIV-lea și începutul secolului al XIX-lea)*, face o introspecție a cercetărilor realizate de istoricii de până acum. Așadar, pentru veacul al XVI-lea, putem afirma că în cuprinsul județului Teleorman au existat cel puțin 8 biserici, în următoarele localități: Zărnești, Tămășești, Poenari, Șerbănești, Cervenia, Pietroșani, Miroși și Lăceni. Însă, începând cu secolul al XVII-lea, numărul preoților atestați documentar se mărește considerabil față de perioada anterioară, existând după părerea preotului Ioan Spiru, în lucrarea *Din istoria bisericii teleormănene*, care a realizat o listă a clericilor, aproximativ 1200 de preoți, care și-au desfășurat activitatea în

răstimpul 1500-1900, iar, începând cu secolul al XVIII-lea și până la 1831, numărul preoților atestați documentar să crească considerabil. La aceste cercetări anterioare, am adăugat reprezentanții Bisericii descoperiți de către noi. Pe lângă datele statistice privind numărul preoților din această perioadă, am abordat și statul lor de oameni liberi (însă, uneori dependența lor față de boier era un fapt real), dar și de știutori de carte.

În continuare, am încercat să identificăm, pe baza cercetării anterioare, lăcașurile religioase din perioada secolului XV-XIX, perioadă care s-a caracterizat prin biserici bordeie, biserici din lemn, biserici din zid, mănăstiri și schituri. Mănăstirile și schiturile erau adevărate centre spirituale și culturale ale zonei, fapt dovedit de numărul destul de mare de cunosători de carte, care semnează sau scriu documentele vremii: dieci, preoți, diaconi, gramatici, logofeți. Astfel, pe teritoriul județului Teleorman, pentru perioada secolelor XV-XVIII, avem atestate următoarele mănăstiri și schituri, unele dintre ele fiind adevărate centre de spiritualitate și cultură: mănăstirile de la *Plăviceni*, *Flocoșani* și schiturile metoh de la *Palanga*, *Râca*, *Caraveți*, *Siliștea*, *Gălăteni*, *Merișani*, *Schitu-Poenari*.

În urma realizării tuturor micromonografiilor satelor descoperite în perioada cercetată de noi, s-a evidențiat aspectul că numeroase mănăstiri și schituri din afara județului nostru, sau chiar din afara țării, au deținut terenuri, sate, moșii, bălți în județul Teleorman.

Prin urmare, am descoperit un număr de 35 de instituții religioase care au deținut diverse proprietăți în județul Teleorman: m-rea Aninoasa, m-rea Argeș, m-rea Arnota, m-rea Butoiu, m-rea Căldărușani, m-rea Câmpulung (M-rea Dălgopol), m-rea Clocociov (metoh al mănăstirii Cutlumuz de la Sfântul Munte Athos), m-rea Comana (jud. Giurgiu), m-rea Cotmeana (jud. Argeș), m-rea Cotroceni, m-rea Cozia, m-rea Cutlumuz de la Sf. Munte Athos, m-rea Dintrunlemn, m-rea Doamna Bălașa, m-rea Gălmele, m-rea Glavacioc, m-rea Ioan din București, m-rea Ioan Mergătorul Înainte (m-rea de la Flocoșani, metoh al mănăstirii din Zaira), m-rea Iveri de la Muntele Athos, Mitropolia Țării Românești, m-rea Nucet, m-rea Potocul, m-rea Rota, m-rea Sf. Apostoli, m-rea Sf. Ioan Predetici-București, m-rea Sf. Nicolae din București (m-rea Mihai Vodă din București), m-rea Sf. Pantelimon, m-rea Sf. Spiridon din București, m-rea Trivalea, m-rea Tutana, m-rea Sf. Troiță (Radu Vodă), m-rea Văcărești, m-rea Vieroș, m-rea Zglavaciogu, schitul Bascovele.

Cercetarea noastră s-a bazat în mod special pe un număr important de documente, care au fost publicate, în rezumat sau integral, în volumele unor colecții editate de instituții abilitate precum Arhivele Naționale Istorice Centrale, Academia Română, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”. Amintim aici pe cele mai importante: *Catalogul documentelor din Țara Românească din Arhivelor Centrale*, *Documente privind Istoria României*, B, Țara Românească, veacul XVI

și respectiv *veacul XVII, Documente privind istoria României*, B. Țara Românească veacurile XIII-XVI. Indicele numelor de locuri și *Documente privind istoria României*, B. Țara Românească veacurile XVII (1601-1625). Indicele numelor de locuri precum și colecția *Documenta Romaniae Historica*, Seria B. Țara Românească și Seria D. Relații între Țările Române, *Colecția Achiziții Noi. Indice cronologic*. O sursă importantă în studiul nostru l-a reprezentat și *Catalogul de documente teleormănene* realizat de Direcția Generală a Arhivelor Statului. De asemenea, în cercetarea noastră, au fost investigate și exploatare și alte colecții de documente interne care fac referire la viața economică, socială și politică a Țării Românești în primele decenii ale veacului al XIX-lea. La cele amintite mai înainte mai putem adăuga edițiile de documente întocmite de istorici mai vechi sau mai noi, precum: C. D. Aricescu, Eudoxiu D. Hurmuzaki, V. A. Urechia, Nicolae Iorga, Nicolăescu Plopșor, George D. Florescu, Dinu C. Giurescu, Marieta Adam, Corneliu Tamaș și Ion Constantin Vasile, Ion Donat, Mária Pakucs-Willcoks, Melentina Bâzgan, Gheorghe Lazăr, Grina Mihaela Rafailă. Nu au fost neglijate, bineînțeles, nici mărturiile arheologice și sursele epigrafice.

Un rol important în cercetarea noastră l-au avut sursele narative medievale, precum cele ale cronicarilor bizantini Ioan Mauropus, Mihail Psellos, Anna Comnena, Ioan Kinnamos, Nikethas Choniates, Teodor Skutoriotos, Nichifor Gregoras, Nicolaus Mysticus, *Un decret al împăratului Alexios I*, Nicolaus Callicles, Ioan Staurakios, *Oracolele lui Leon*, *Cronica Moreei* ale căror lucrări au fost regăsite în *Fontes Historiae Daco-Romane*.

Pentru realizarea lucrării de față am întreprins o atentă lectură și analiză a tuturor însemnărilor lăsate de călătorii străini care au ajuns în spațiul românesc, de-a lungul secolelor, care au luat contact cu realitățile acestuia, lăsându-ne informații valoroase despre organizarea administrativă, instituții, cadrul geografic și natural al județului. Dintre aceștia, ținem să-i enumerăm aici pe aceia care ne-au suscitat interesul în mod deosebit prin consemnările lor, mai mult sau mai puțin obiective: Peter Sparnau, Ulrich von Tennstädt, Ignati Iakovenko, Radisitz, Ioan Czimor Decsi de Baranya (1560-1601), Paolo Giorgi, Petru Bogdan Bakšić, Evlia Celebi (1611-1684), Anton Maria del Chiaro Fiorentino (1710-1716), Mitropolitul Neofit din Creta (?-1753), *Mărturii indirecte anonim german (1718-1739)*, Lionardo Panzini, Karl Friedrich von Magdeburg (cca 1730-1803), George Lauterer, Constantino - Guglielmo Ludolf (1759-1839), Jenne Lebprecht, Friedrich Wilhelm von Bauer (Bawr), Karl Ludwig von Gotze, Armand Charles conte de Guilleminot, William Wilkinson, Feodor Káracsay, Ignati Iakovenko (1820).

Nu au fost ignorate nici cronicile muntene din veacurile XVI-XVIII, acestea oferindu-ne informații prețioase. Pe lângă toate sursele editate folosite în lucrarea de față am avut în vedere și o serie de documente de arhivă, inedite, identificate în urma cercetărilor întreprinse la

Arhivele Naționale Istorice Centrale, în fondurile *Mitropolia Țării Românești* și *Col. George Potra*, precum și în Fondul *Documente Istorice* de la Biblioteca Academiei Române.

În cercetarea noastră am pornit de la dorința de a realiza un studiu amplu, complex privind o perioadă de aproximativ patru secole, între 1441, anul primei atestări documentare a județului Teleorman și anul 1831, an care a marcat introducerea în Țara Românească a Regulamentului Organic, plecând de la premisa că nu a fost realizată o cercetare amănunțită a acestei perioade din punct de vedere social, demografic, evolutiv al acestui județ Teleorman. Încă de la început ne-am exprimat obiectivele cercetării, obiective care să cuprindă aspectele pe care urma să le cercetăm. Pasul imediat următor trebuia să aibă în vedere studiarea bibliografiei de specialitate, în general, dar și a fondurilor documentare de arhivă, în special.

Prin urmare, având în vedere dorința de a reconstitui perioada 1441-1831 într-o nouă abordare, așa cum reiese chiar din titlu lucrării *O istorie a județului Teleorman din Evul Mediu și până la începutul Epocii Moderne*, a trebuit să luăm în considerare toate aspectele relevante vieții umane într-un teritoriu. Mai exact, plecând de la cadru geografic în care județul Teleorman a evoluat de-a lungul timpului, a fost imperios necesar să depistăm direcțiile de cercetare care ne-au dus la aspecte etimologice, militare, administrative, demografice, funciare, sociale și nu în ultimul rând religioase.

Așadar, într-o primă fază, rolul esențial a revenit strângerii informațiilor, selectării acestora, urmată de o analiză atentă pentru ca ipotezele, concluziile formulate în final să-și găsească suportul științific în emiterea unor noi concluzii pertinente.

Bazându-ne pe idee că orice afirmație trebuie să fie susținută cu date concrete și reale, am pornit inițial de la analiza critică și obiectivă a documentelor deja existente în colecții, dar mai ales a documentelor regăsite în fondurile arhivistice, unele dintre ele redactate parțial. În urma depistării acestor documente, pasul următor trebuia să fie analiza comparativă a acestora și coroborarea lor cu informațiile găsite în literatura de specialitate.

O altă metodă de lucru folosită a fost investigarea monografică, mergând pe șirul cronologic al timpului istoric, ceea ce ne-a determinat, în primul rând, să ordonăm crescător, cronologic datele găsite. Cum nu ne-am propus să realizăm monografiile complete a tuturor așezărilor descoperite pentru această perioadă, ne-am oprit la realizarea unor micromonografii ale acestora. La baza acestor micromonografii a stat în principal depistarea documentelor care fac referire la județul Teleorman și la perioada 1441-1831. Așadar, ordonarea cronologică a acestora și analiza comparativă a lor au jucat rolul esențial în atingerea aspectelor vizate privind evoluția fiecărei așezări și transformărilor survenite în cadrul ei. Prin urmare, atât sursele editate, cât și cele inedite au fost analizate din punct de vedere structural și tematic.

Nu se putea neglija aspectul privind multele întrebări care au constituit un punct important în cercetarea noastră, întrebări care au vizat, în principal, izvoarele istorice comparate cu scrierile bizantine, cu relatările călătorilor străini și, nu în ultimul rând cu literatura de specialitate.

Cum orice studiu științific poate fi supus unei noi interpretări sau adăugiri la un moment dat prin depistare unor noi date istorice, admitem ideea că lucrarea de față poate fi subiectul atât a unei noi continuări în viitor, dar și bază de plecare.

Încă de la început am precizat faptul că există un număr relativ mic de lucrări care să prezinte sau să facă referire la tema abordată. Primul care a arătat o atenție deosebită spațiului teleormănean a fost Pantele Georgescu, el realizând, la sfârșitul secolului al XIX-lea, un dicționar geografic, statistic, economic și istoric al județului Teleorman. După acesta îi putem menționa pe Petre Stroescu, Ion N. Stanciu și pe marele istoric Nicolae Iorga. Aceștia s-au arătat interesați de unele sate din județul Teleorman, dar mai cu seamă de originea cumană a numelui său.

Cercetarea istoriei județului Teleorman a suscitat un interes ceva mai mare cu ultimul sfert al secolului XX, semnificative în acest sens fiind lucrările lui S. V. Cristea, Ioan Spiru, Oana Mădălina Popescu și Melentina Bâzgan. O primă monografie amplă a fost realizată tot în această perioadă de către V. S. Cristea, E. Țânțăreanu, E. Moraru, Ghe. Popa, T. Barabaș, Ghe. Cristea.

În cercetarea noastră a trebuit să luăm în considerare și lucrările cu caracter monografic ale unor localități din acest județ istoric, apărute în ultimele două decenii.

Instituția Bisericii din județul Teleorman i-a preocupat în mod deosebit pe istoricii Ioan Spiru, Stan V. Cristea, Ecaterina Țânțăreanu și Pavel Mirea, dar informații valoroase găsim și în studiile realizate de importanți cercetători precum Virgil Drăghiceanu, V. Brătulescu, Marieta Adam, Spiridon Cristocea, Ecaterina Țânțăreanu și Pavel Mirea, Marius Păduraru și publicate în reviste de specialitate recunoscute pe plan național. La acestea se adaugă și monografiile edificiilor religioase realizate de Episcopia Alexandriei și Teleormanului.

Extrem de prețioase pentru studierea proprietăților deținute de alte mănăstiri în județul Teleorman au fost și cercetările realizate de Al. Lapedatu, N. Dobrescu, preotul Ioan Mușețeanu, Teodor Bodogae, pr. Ioan S. Mazilescu, Radu Greceanu și Eugenia Greceanu, Nicolae Constantinescu.

În înțelegerea tuturor aspectelor geografice, demografice, economice, sociale, politice și militare au fost studiate numeroase lucrări generale care se vor regăsi, conform normelor

științifice de redactare a unei lucrări de o asemenea importanță, citate la notele bibliografice și, de asemenea, regăsite în bibliografia finală.

Studiul nostru surprinde atât similitudinile sau particularitățile identificate și evidențiate, ci și prezintă o zonă de intersectare a acestora. De asemenea, lucrarea evidențiază și similitudinile astfel încât perspectiva descriptivă să se intersecteze și cu o abordare comparativă.

Prin urmare, pe parcursul acestei lucrări, am încercat să aducem informații noi, în completarea celor oferite de cercetătorii din secolele XIX-XX, pentru ca în final să realizăm ceea ce ne-am propus, respectiv o „nouă” istorie a județului Teleorman.

Încă de la începutul cercetării noastre, am avut în vedere o anumită direcție de cercetare fără a exclude și posibilitatea de a identifica și alte direcții, care să contribuie la realizarea și finalizarea unei lucrări originale și novative. Fără doar și poate, demersul nostru va putea fi continuat, pe viitor, de alți cercetători, care pot veni cu noi abordări și, de ce nu, cu noi documente.

Teza de față are la bază o bibliografie vastă bazată pe surse istorice inedite descoperite în fondurile Bibliotecii Academiei Române sau ale Direcției Arhivelor Naționale Istorice Centrale. De asemenea, a avut ca bază de cercetare numeroase surse edite pe care le-am clasificat în surse documentare și epigrafice, surse narrative, mărturii arheologice. Nu în ultimul rând a cuprins o bogată literatură de specialitate, clasificată în lucrări generale și lucrări secundare. În realizarea lucrării noastre, un rol nu mai puțin important l-au avut și instrumentele de lucru și sursele web.

Doctoral thesis Resume

The [present study](#), entitled *A History of Teleorman County from the Middle Ages to the Beginning of the Modern Age*, is intended to be a new scientific contribution to the medieval and premodern history of Teleorman's historical space.

As it can be seen, right from the title of the paper, we considered the evolution of Teleorman County over a "long period" of history, starting from the oldest documentary evidence and going to the beginning of the Modern Age. Our analysis focused on multiple aspects: geographical, demographic, economic, social, political, military and religious.

From the end of the last century until today, a series of monographic works have appeared regarding Teleorman County or some localities of this county. Some of them have an obvious scientific character, but others turn out to be simple works to popularize local history. However, many aspects of Teleorman history have not yet been analyzed, and others have remained quite controversial to this day. Therefore, our scientific and historiographical approach took into account the clarification of such problems, of which we mention only a few: the etymology of the toponym "Teleorman"; establishing as clearly as possible the borders of Teleorman County and their evolution over the centuries. Undoubtedly, this new approach will allow, we believe, a deepening of the local history, Teleorman, as well as a better integration in the national history. Moreover, we are convinced that this paper could be the basis of an optional subject, which could be introduced in the gymnasium education cycle in Teleorman County.

The [present study](#), structured in three chapters, divided in turn into subchapters, is preceded by an introductory study and followed by the author's conclusions, a rich and varied bibliography, and a consistent number of appendices. The first chapter, entitled The Genesis and Evolution of Teleorman County (15th century - the first decades of the 19th century), highlighted, first of all, the geographical position of the historic Teleorman County starting from the existing and indisputable geographical studies of the present and exploiting rather, the descriptions and stories of some foreign travelers, who, on various occasions, have crossed the Teleorman space over the centuries. Another issue addressed in this first chapter was the origin of the name "Teleorman", based on a retrospective of previous historical studies, leading us to conclude that the origin of the name Teleorman is, indisputably, Cumanian.

Another aspect that interested us was the geographical positioning of Teleorman County in the 15th century, from its first attestation, in 1441, until the end of the century, based on the very few documents that exist to date. Following the identification of the few documents attesting villages in Teleorman county and their geographical positioning, we can assume that Teleorman county was delimited in the north by Curteani villages (current Curteanca village, Argeş county), Iaşi de Curteni (near current Curteanca village, Argeş), Unghenii de Jos (Ungheni commune, Argeş county), Neagra (Ştefan cel Mare commune, Argeş county), to the west, by Dumbrăviţa villages (current Icoana village, Olt county), Prislop (current Balta Sărată village, Crângeani commune, Teleorman county), Comanca (current Dorobanţu village, Crângeani commune, Teleorman county), in the southwest, by Laiov (current Saelele village, Teleorman county), in the east, by Mirceşti (current Comoara village, Drăgăneşti-Vlaşca commune, Teleorman county), Buteşti (Siliştea, Teleorman county) and Găvăneşti (current Vităneşti village, Teleorman county) and to the south, by Giurgiu (now extinct, probably on the Călmăţui river) and Sviştov (current Zimnicea town).

Thus, in the absence of other evidence to help us establish the boundaries of Teleorman County in the fifteenth century, we can assume that the county had as its northern “limit” the current villages Curteanca and Ungheni of Argeş County. As the current village Icoana-Dumbrăviţa, dating from the 15th century, is now part of Olt County, we conclude that Teleorman County stretched a little, at that time, on the current territory of Olt County. In the western part, the border of Teleorman with Olt county was given, during this period of the 15th century, by the villages Comanca (Dorobanţu, Crângeani commune, Teleorman county) and Prislop (Balta Sărată, Crângeani commune, Teleorman county). In the east, the “border” with Vlaşca County was approximately the current one. Therefore, following this analysis, we can conclude that Teleorman County borders on the west with Olt County, on the east with Vlaşca County, on the north with Argeş County, and on the south it had the Danube as its natural border.

Another aspect pursued in our research was the evolution of the county from the point of view of demography. Therefore, we found that, in the 15th century, there were a very small number of documented villages, 16 in number, without, however, being able to specify the density of those villages, because the few existing documents are quite vague in information. For the 16th century, there is a substantial increase in the number of villages, therefore, a clear demographic evolution, 135 villages being documented. Of these villages, 27 villages were part at the time of the first attestation in Teleorman County, but, later, we found them in the neighboring counties of Teleorman, Argeş, Vlaşca and Olt. Starting from these villages, we can

territorially delimit Teleorman county in the 16th century. Thus, the “border” between Teleorman county and Argeş county was given by the village of Vulpeşti and Vlăduţa attested in Teleorman in the 16th century, and located today in the commune of Buzoeşti in Argeş county, its border going as far as the town Pitesti. Therefore, in this 16th century, Teleorman County stretched far to the north on the territory of the current Argeş County. The “limit” with Olt County was given by the villages of Dălbăneşti, Coluneşti and Văleni. In the west, the border between Teleorman and Olt counties, probably started from Coluneşti village (current Coluneşti village, Olt county) and descended to Dălbăneşti village (extinct village from Olt county), going to the Danube river. In the east, the “border” between Teleorman and Vlaşca counties was given by the villages Izvârta / Zăvârta / Zăvârceni (Ogrezeani commune, Giurgiu county) and Stăneşti (Stăneşti commune, Giurgiu county).

For the seventeenth century, we have a new documentary attestation for a number of 117 villages. Unlike the 15th-16th centuries, we found a stabilization of the borders with the neighboring counties of Argeş, Olt and Vlaşca, because of the villages attested in the 17th century in Teleorman county, few will be found in the neighboring counties in the following centuries. Regarding the border with Vlaşca County, the same finding is maintained that Teleorman County was in the western part much smaller than the current location of the border with it.

In order to realize the demographic evolution of Teleorman county, we referred to the map made by steward Constantin Cantacuzino, who marked on the map, for Teleorman, only 48 villages in 1700. Correlating our data related to the villages discovered up to 1700 with those mentioned on the map of steward Constantin Cantacuzino, we find that 4 villages, namely Judeţu, Oliwe, Ploturi and Tudoria do not have a previous attestation like the others. Thus, although only 48 villages are recorded on the map, documented in the period between 1441-1700, in Teleorman county there are 268 villages; more precisely, in the fifteenth century - 16 villages, in the sixteenth century - 135 villages and in the seventeenth century - 117 villages. So, if we add the villages attested for the first time on the map of the stolnic, a total of 272 villages result.

Regarding the evolution of the number of villages, we found the following situation:

- between 1441-1700 - 272 villages
- in 1810, according to the Register of *The Diocese of Ungro-Wallachia* - 165 villages, one town, Ruşii de Vede.

- in 1819, according to Dionisie Fotino in the work, *General History of Dacia or Transylvania, Wallachia and Moldavia* - 137 villages, one city, the Rușii de Vede. - according to Dr. Constantin Caracaș in the work *An old sanitary monograph of Muntenia*.
- “*Topography of Wallachia*” by Dr. Constantin Caracaș (1800-1828) - 137 villages and one city, the Rușii de Vede.
- according to the *Public Catagraphy of Wallachia* from 1831 - 10 villages, 187 villages.
- according to Constantin C. Giurescu in the work *The Romanian Principalities at the beginning of the 19th century. Historical, geographical, economic and statistical findings based on the Russian map of 1835*, 230 village settlements, 196 hamlets.

Regarding the numerical evolution of the population, the situation is as follows:

- for the period 1441-1700 - we cannot specify the population number for the 272 villages because the documents are quite vague.
- in 1737, according to *the Austrian Description of Wallachia*, there was a population of 20,000 people, a number related to the families of taxpayers, without knowing the number of those who did not pay the general tax or the tax. Therefore, the population is much higher than recorded in this document.
- in 1810, according to the *Catagraphy of the Ungro-Vlach diocese* - about 35,000-36,000 people.
- in 1819, according to Dionisie Fotino in the work, *General History of Dacia or Transylvania, Wallachia and Moldavia* - 12 146 families.
- according to Dr. Constantin Caracaș in the work *An old sanitary monograph of Muntenia* “*Topography of Wallachia*” by Dr. Constantin Caracaș (1800-1828) - 65,000 inhabitants; the city of Rus de Vede had 2,000 inhabitants, resulting in a total of 67,000 inhabitants.
- according to *the Public Catagraphy of Wallachia* from 1831 - 20,600 families and 3871 working sons, respectively 103,000 inhabitants.

Regarding the taxpayer population, there are not enough data to make a statistic of its evolution. We find out about taxpayers in 1737, when the *Austrian Description of Wallachia* mentioned 4,000 taxpayer families, without specifying the number of those who did not pay the general tax or the tax.

At the same time, we also identified the villages documented during the 18th- 19th centuries discovering a number of 43 villages for the eighteenth century and 109 villages for the nineteenth century.

From an administrative point of view, Teleorman county was divided into nets, the oldest attestation of an administrative-territorial subdivision of Teleorman county, the net,

dating from October 27, 1647. The villages were subdivided into "estates" as shown in the document from February 10, 1656. The territorial organization in payments will be maintained in the following centuries. Thus, through the reform of ruler Constantin Mavrocordat, in 1741, Teleorman County was divided into payments without any evidence regarding their name and number. The same division will be found in 1819 when, describing the fourth county of Wallachia, Dionisie Fotino specified that, from an administrative-territorial point of view, Teleorman county was divided into 10 districts: Vezea, Cotmana, Teleormanul de Sus, Teleormanul de Mijloc, Mijlocul de Jos, Mijlocul de Sus, Târgului, Teleormanul de Jos, Marginea de Jos, Marginea de Sus totaling 137 villages. Teleorman County was organized in 10 payments and in 1831, as we find out from the *Public Catagraphy of Wallachia* from 1831: Plasa Târgului, Cotmeana, Vezea, Marginea de Sus, Marginea de Jos, Mijlocul de Sus, Mijlocul de Jos, Teleormanul de Mijloc, Teleormanul de Sus and Teleorman. Teleorman County had 187 villages where 20,600 families and 3871 good working boys lived. With the introduction of the Organic Regulation on 1/13 July 1831 in Wallachia, changes appeared regarding its administrative organization. Therefore, the 10 existing nets so far in Teleorman County will be merged into 5 nets: Cotmeanii net, Teleorman net, Mijlocul net, Targului net, Marginii net.

From a military, administrative and judicial point of view, the attributions were held by the foreman, attested for the first time on September 9, 1585. He was probably based in Rușii de Vede, the most important locality of Teleorman county, as it also appears from the princely book of Constantin Brâncoveanu, from 1695. With the establishment of the Phanariot lords in the Romanian Lands at the beginning of the 18th century, there were also some changes in their administrative-institutional structure. As for the local administration, it was now held by trustees, appointed by the lord, with multiple responsibilities.

Following our research, we tried to highlight all the documented trustees we met, from April 26, 1739 to July 24, 1831, discovering a number of 50 trustees. We also claim that this number of trustees discovered by us can be modified by further research.

Regarding the military categories, we have the first information since the time of Matei Basarab, from June 13, 1636, regarding the horsemen. Along with them, another category is represented by captains, attested in the first half of the seventeenth century.

The social aspect for the period of the 14th- 15th centuries was not neglected either, the dependent peasantry having a series of obligations towards the reign, boyar or monastery consisting of tithes from products, gifts and work. Also, about the social category of the nobility, exact data I identified in the *Catagraphy of 1829*, but also in an annex of the Ordinary

Public Assembly of Wallachia from 1831-1832, finding out the names of the boyars and their income.

A final aspect addressed in this first chapter is the cultural one. Due to the fact that no clear evidence has been found so far to confirm or disprove the existence of the school in Teleorman County, we can only draw conclusions about this aspect by referring to the connoisseurs of writing in this county. So, I started the search with the first documents that certify Teleorman County. We find that for the 15th century there are no documents to confirm the existence of a book scientist in this county. Evidence appears only since the sixteenth century when it first appears on January 10, 1538. The existence of scholars is proven in the seventeenth century. From the study of the researched documents, it is found that both clergy and laity were connoisseurs of book science. They knew very well the Slavonic language, the official language of the royal chancellery, noting the special calligraphy with which the royal deeds had been written.

The existence of a school in Teleorman County in the 17th century is not documented, but, following our research, we can assume that it existed since “the grammarian Gheorghie from Drăgănești” wrote on February 6, 1656, and even more on May 27, 1681, teacher Manea from Ruși wrote a letter certifying 12 boyars. The existence of a teacher at the Russians of Veda strengthens our conviction that there was a school here, where those who could read and write probably had been trained. However, regarding the Teleorman county, the first sure mention related to the existence of a princely school in Rușii de Vede is from 1780, being specified in the budget of this year’s schools. After this year we have certified schools in many villages of the county.

In the second chapter of this doctoral thesis, called *The Settlements of the historic county of Teleorman and their evolution from the Middle Ages to the beginning of the Modern Age*, I made micromonographs of all the villages discovered in the previous chapter, between 1441 and 1800, starting from their first documentary attestation and until 1831. The realization of these micromonographs was based on the collections of documents published so far, to which we added dozens of new documents, documents discovered in archives, trying to highlight the status of all villages or estates discovered. These micromonographs can be a starting point for any monograph of villages existing today in Teleorman County, in terms of their social aspect.

As the only urban settlement from the period we studied was Rușii de Vede, it attracted our attention a lot. The study of the Russian settlement of the Vedic Russians began with geographical information, the oldest attestation (1395, the German pilgrims, Peter Sparnau and Ulrich von Tennstädt) and last but not least the study of the origin of the Russian-Vedic name

about which several opinions were formulated. Thus, Nicolae Iorga, considered that it would mean Rusca – “descending”; Constantin C. Giurescu, considers that the name Russenart comes from the Russian settlers found here, in 1385, by the two German pilgrims; Eugeniu Ovidiu Vlad, claimed that the name of *Rusi* came from some princely courtiers, known as “roși” (*cervenii*); Oana Mădălina Popescu and Ecaterina Țânțăreanu considered that they would not represent a military category, that of the country reds, having, rather, an ethnic connotation, coming, most probably, from the Eastern Slavic merchants, called “Roși”; Ștefan Porumbeanu claimed that the toponym Rușii could come from the Bulgarian language, thus referring to the Bulgarians who were in the immediate vicinity of the locality; Iorgu Iordan considered that it would come from the adjective red referring to the red soil in this area; Eugen Ovidiu Vlad seems to be of the same opinion.

Another aspect reached is the one regarding the evolution of Rușii de Vede from the status of a fair to that of a city. The state of “fair”, in the case of Rușii de Vede, is attested for the first time, as clearly as possible, in a princely book by Constantin Brâncoveanu, addressed to 1695. About the hypostasis of “city”, in the case of Rușii de Vede, we can speak only at the beginning of the 19th century, a fact highlighted in the Catagraphy of the Ungro-Wallachian diocese from 1810, when it is recorded that in Teleorman county there were 165 villages and only one city: Rușii de Vede. The state of the fair was certainly much earlier than its documentary attestation, since the first merchants from Rușii de Vede are attested since 1503, merchants engaged in trade with Brasov, but continue to be mentioned throughout the century. in the 16th century. Starting with the 17th century, along with merchants, craftsmen such as soaps and lampshades are also mentioned. Following the same line of making a micromonography of the villages, I also made in the case of the Russians of Vede, emphasizing that the village had the status of a boyar village, there being here an estate of the monastery of St. Spiridon in Bucharest.

The chapter also contains information about the princely cavalry from Rușii de Vede, where, it seems, there was, in the first decades of the seventeenth century, a garrison of them. The first news about the existence of a captain and a yuzbașa of horsemen at Rușii de Vede, we have on August 10, 1636, when Matei voda "had mercy" on Gherghe the captain and Gâlcă iuzbașa from Rușii de Vede with the “wine and all the income” of Putineiu village, from Teleorman county, which had belonged to Nicula treasurer in the past. The horsemen from Rușii de Vede will be remembered until the beginning of the modern era.

Ever since Rușii de Vede became a “royal fair”, in the time of Michael the Brave, most likely, the central authority has been represented here by the royal rulers. However, the first

pârcălab (representative of the reign) was to be documented, for the first time, only under the reign of Matei Basarab, being "Iane pârcălab from Ruși" (April 20, 1637).

The last chapter of this thesis, Churches and monasteries in Teleorman County (late fourteenth century and early nineteenth century), makes an introspection of research conducted by historians so far. Therefore, for the 16th century, we can say that in Teleorman county there were at least 8 churches, in the following localities: Zărnești, Tămășești, Poenari, Șerbănești, Cervenia, Pietroșani, Miroși and Lăceni. However, starting with the 17th century, the number of documented priests increases considerably compared to the previous period, existing in the opinion of priest Ioan Spiru, in the work From the history of the Teleorman church, which made a list of clergy, about 1200 priests, who they carried out their activity between 1500-1900, and, starting with the 18th century and until 1831, the number of priests documented to increase considerably. To these previous researches, we have added the representatives of the Church discovered by us. In addition to statistical data on the number of priests in this period, we also approached their status as free people (but sometimes their dependence on the boyar was a real fact), but also on scholars.

Next, we tried to identify, based on previous research, the religious places from the 15th-19th century, a period that was characterized by borde churches, wooden churches, wall churches, monasteries and hermitages. The monasteries and hermitages were true spiritual and cultural centers of the area, as evidenced by the large number of connoisseurs of books, who sign or write the documents of the time: deacons, priests, deacons, grammarians, speech therapists. Thus, on the territory of Teleorman county, for the period of the 15th- 18th centuries, we have the following monasteries and hermitages, some of them being true centers of spirituality and culture: the monasteries from Plăviceni, Flocoșani and the metoh hermitages from Palanga, Râca, Caraveți, Siliștea, Gălăteni, Merișani, Schitu-Poenari.

Following the realization of all the micromonographs of the villages discovered during our research, it was highlighted that many monasteries and hermitages outside our county, or even outside the country, owned land, villages, estates, ponds in Teleorman County.

Therefore, we discovered a number of 35 religious institutions that owned various properties in Teleorman County: Aninoasa Monastery, Argeș Monastery, Arnota Monastery, Butoiu Monastery, Căldărușani Monastery, Câmpulung Monastery (Dălgopol Monastery), Clocuzov Monastery (Cut from Sfântul Munte Athos), Comana monastery (Giurgiu county), Cotmeana monastery (Argeș county), Cotroceni monastery, Cozia monastery, Cutlumuz monastery from Sf. Munte Athos, Dintrunlemn monastery, Doamna Bălașa monastery, Gălmele monastery, Ioan monastery from Bucharest, Ioan Mergatorul Înainte monastery (Flocoșani

monastery, metoh of Zaira monastery), Iveri monastery from Mount Athos, Metropolitan of Wallachia, Nucet monastery, Potocul monastery, Rota monastery, Sf. Apostoli monastery, Sf. Ioan Predetici-Bucharest, St. Nicholas Monastery in Bucharest (Mihai Voda Monastery in Bucharest), St. Pan Monastery telimon, Sf. Spiridon monastery from Bucharest, Trivalea monastery, Tutana monastery, Sf. Troiță monastery (Radu Vodă), Văcărești monastery, Vieroș monastery, Zglavaciogu monastery, Bascovele hermitage.

Our research was based especially on an important number of documents, which were published, in summary or in full, in the volumes of collections edited by competent institutions such as the *Central National Historical Archives, the Romanian Academy, the "Nicolae Iorga" Institute of History*. We mention here the most important: *Catalog of documents from Wallachia from the Central Archives, Documents on the History of Romania, B, Wallachia, 16th and 17th century, Documents on the history of Romania, B. Wallachia 13th -16th centuries*.

Index of place names and *Documents regarding the history of Romania, B. Țara Românească veacurile XVII (1601-1625)*. Index of place names as well as *the Documenta Romaniae Historica collection, Series B. Țara Românească and Series D. Relations between Romanian Countries, New Acquisitions Collection. Chronological index*.

An important source in our study was also the Catalog of Teleorman documents made by the General Directorate of State Archives. Also, in our research, other collections of internal documents were investigated and exploited that refer to the economic, social and political life of Wallachia in the first decades of the 19th century. To those mentioned before, we can add the editions of documents prepared by older or newer historians, such as: CD Aricescu, Eudoxiu D. Hurmuzaki, V. A Urechia, Nicolae Iorga, Nicolăescu Ploșor, George D. Florescu, Dinu C. Giurescu, Marieta Adam, Corneliu Tamaș and Ion Constantin Vasile, Ion Donat, Mária Pakucs-Willcoks, Melentina Bâzgan, Gheorghe Lazăr, Grina Mihaela Rafailă. Archaeological evidence and epigraphic sources were not neglected, of course.

An important role in our research was played by medieval narrative sources, such as those of the Byzantine chroniclers John Mauropus, Michael Psellos, Anna Comnena, John Kinnamos, Nikethas Choniates, Theodore Skutoriotes, Nichifor Gregoras, Nicolaus Mysticus, *A Decree of Emperor Alexios I, Nicolaus Callicles, John Staurakios, the Oracles of Leon, the Chronicle of Morea* whose works were found in the *Fontes Historiae Daco-Romane*.

In order to carry out this paper, we undertook a careful reading and analysis of all the notes left by foreign travelers who arrived in Romania, over the centuries, who came into contact with its realities, leaving us valuable information about administrative organization, institutions, the geographical and natural setting of the county. Of these, we would like to list

here those who have aroused our interest in particular through their notes, more or less objective: Peter Sparnau, Ulrich von Tennstädt, Ignati Iakovenko, Radisitz, Ioan Czimor Decsi de Baranya (1560-1601), Paolo Giorgi, Petru Bogdan Bakšić, Evlia Celebi (1611-1684), Anton Maria del Chiaro Fiorentino (1710-1716), Metropolitan Neophyte of Crete (? -1753), *German anonymous indirect testimonies* (1718-1739), Lionardo Panzini, Karl Friedrich von Magdeburg (c. 1730-1803), George Lauterer, Constantino - Guglielmo Ludolf (1759-1839), Jenne Lebprecht, Friedrich Wilhelm von Bauer (Bawr), Karl Ludwig von Gotze, Armand Charles earl of Guilleminot, William Wilkinson, Feodor Káracsay, Ignati Iakovenko (1820).

The Wallachian chronicles from the 16th-18th centuries were not ignored either, as they provided us with valuable information. In addition to all the edited sources used in this paper, we also considered a series of archival documents, unpublished, identified following research conducted at the Central National Historical Archives, in the funds of the *Metropolitan Church of Wallachia* and Col. George Potra, as well as in the Fund *Historical Documents* from the Library of the Romanian Academy.

In our research, we started from the desire to make a comprehensive, complex study over a period of about four centuries, between 1441, the year of the first documentary attestation of Teleorman County and 1831, which marked the introduction in Romania of the Organic Regulation, starting from the premise that a detailed research of this period was not carried out from the social, demographic, evolutionary point of view of Teleorman county. From the very beginning, we expressed our research objectives, objectives that would include the aspects we were going to research. The next step had to consider the study of the specialized bibliography, in general, but also of the archival documentary funds, in particular.

Therefore, given the desire to reconstruct the period 1441-1831 in a new approach, as evidenced by the title *A History of Teleorman County from the Middle Ages to the beginning of the Modern Age*, we had to consider all aspects relevant to human life in a territory. More precisely, starting from the geographical framework in which Teleorman County has evolved over time, it was imperative to find the research directions that led us to etymological, military, administrative, demographic, land, social and not in lastly religious.

Therefore, in a first phase, the essential role went to the collection of information, its selection, followed by a careful analysis so that the hypotheses, the conclusions formulated in the end find their scientific support in issuing new pertinent conclusions.

Based on the idea that any statement must be supported by concrete and real data, we initially started from the critical and objective analysis of documents already existing in collections, but especially of documents found in archives, some of them partially reproduced.

Following the detection of these documents, the next step had to be their comparative analysis and their corroboration with the information found in the literature.

Another working method used was the monographic investigation, following the chronological sequence of the historical time, which determined us, first of all, to order ascending, chronologically the data found. As we did not intend to make complete monographs of all the settlements discovered for this period, we stopped to make some micromonographs of them. The basis of these micromonographs was mainly the discovery of documents referring to Teleorman County and the period 1441-1831.

Therefore, their chronological ordering and their comparative analysis played the essential role in reaching the targeted aspects regarding the evolution of each settlement and the transformations that occurred within it. Therefore, both edited and unpublished sources were analyzed from a structural and thematic point of view.

One cannot neglect the aspect of many questions that were an important point in our research, questions that focused mainly on historical sources compared to Byzantine writings, relations of foreign travelers and, last but not least, literature.

As any scientific study can be subjected to a new interpretation or addition at some point by detecting new historical data, we accept the idea that this paper can be the subject of both a new continuation in the future and a starting point.

From the very beginning, I mentioned that there is a relatively small number of papers that present or refer to the topic. The first to pay special attention to the Teleorman area was Pantele Georgescu, he created, at the end of the 19th century, a geographical, statistical, economic and historical dictionary of Teleorman County. After this, we can mention Petre Stroescu, Ion N. Stanciu and the great historian Nicolae Iorga. They were interested in some villages in Teleorman County, but especially in the Cumanian origin of its name.

The research of the history of Teleorman county aroused a slightly greater interest with the last quarter of the 20th century, significant in this sense being the works of S. V. Cristea, Ioan Spiru, Oana Mădălina Popescu and Melentina Bâzgan. A first extensive monograph was also written during this period by V. S. Cristea, E. Țânțăreanu, E. Moraru, Ghe. Popa, T. Barabaș, Ghe. Cristea.

In our research we had to take into account the monographic works of some localities in this historic county, which appeared in the last two decades.

The institution of the Church in Teleorman County was of particular concern to historians Ioan Spiru, Stan V. Cristea, Ecaterina Țânțăreanu and Pavel Mirea, but we also find valuable information in studies conducted by important researchers such as Virgil Drăghiceanu,

V. Brătulescu, Marieta Adam, Spiridon Cristocea , Ecaterina Țăntăreanu and Pavel Mirea, Marius Păduraru and published in nationally recognized specialized magazines. To these are added the monographs of religious buildings made by the Diocese of Alexandria and Teleorman.

Extremely valuable for studying the properties owned by other monasteries in Teleorman County was also the research conducted by Al. Lapedatu, N. Dobrescu, priest Ioan Mușețeanu, Teodor Bodogae, Fr. Ioan S. Mazilescu, Radu Greceanu and Eugenia Greceanu, Nicolae Constantinescu.

In understanding all geographical, demographic, economic, social, political and military aspects, numerous general papers have been studied which will be found, according to the scientific norms of writing a paper of such importance, cited in the bibliographic notes and also found in final bibliography.

Our study captures both the similarities or peculiarities identified and highlighted, but it also presents an area of intersection. The paper also highlights the similarities so that the descriptive perspective intersects with a comparative approach.

Therefore, during this work, we tried to bring new information, in addition to those offered by researchers in the nineteenth and twentieth centuries, to finally achieve what we set out, namely a “new” history of Teleorman County.

From the beginning of our research, we considered a certain direction of research without excluding the possibility of identifying other directions, which would contribute to the realization and completion of an original and innovative work.

Undoubtedly, our approach will be able to be continued, in the future, by other researchers, who can come up with new approaches and, why not, with new documents.

This thesis is based on an extensive bibliography based on unique historical sources discovered in the funds of the Library of the Romanian Academy or of the Directorate of the Central National Historical Archives. It also had as a research base numerous published sources that we classified into documentary and epigraphic sources, narrative sources, archaeological testimonies. Last but not least, it included a rich specialized literature, classified in general works and secondary works. In the realization of our work, a no less important role was played by work tools and web sources.